

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 94/14

Λουξεμβούργο, 8 Ιουλίου 2014

Απόφαση στην υπόθεση C-83/13
Fonnship A/S κατά Svenska Transportarbetareförbundet κ.λπ.

Εταιρία η οποία είναι εγκατεστημένη σε κράτος του ΕΟΧ και ιδιοκτήτρια πλοίου που φέρει σημαία τρίτης χώρας μπορεί να επικαλείται την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών εφόσον παρέχει υπηρεσίες θαλασσίων μεταφορών από ή προς κράτος του ΕΟΧ

Η εταιρία πρέπει να δύναται να χαρακτηριστεί πάροχος των υπηρεσιών και οι αποδέκτες των εν λόγω υπηρεσιών πρέπει να είναι εγκατεστημένοι σε άλλα κράτη του ΕΟΧ πλην εκείνου εντός του οποίου είναι εγκατεστημένη η εν λόγω εταιρία

Το δίκαιο της Ένωσης προβλέπει ότι η ελεύθερη παροχή υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών μεταξύ κρατών μελών και μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών ισχύει για υπηκόους των κρατών μελών που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος άλλο από το κράτος του αποδέκτη των υπηρεσιών. Ισχύει επίσης και για τους υπηκόους των κρατών μελών που είναι εγκατεστημένοι εκτός της Ένωσης και για τις ναυτιλιακές εταιρείες που είναι εγκατεστημένες εκτός της Ένωσης και ελέγχονται από υπηκόους κράτους μέλους, υπό την προϋπόθεση ότι τα πλοία τους έχουν νηολογηθεί σ' αυτό το κράτος μέλος σύμφωνα με τη νομοθεσία του¹.

Η Fonnship είναι εταιρία νορβηγικού δικαίου. Κατά τα έτη 2001-2003, ήταν ιδιοκτήτρια του υπό παναμαϊκή σημαία πλοίου M/S Sava Star. Το πλοίο αυτό εκτελούσε κυρίως πλόες μεταξύ συμβαλλομένων κρατών της Συμφωνίας ΕΟΧ. Το πλήρωμά του ήταν πολωνικής και ρωσικής ιθαγένειας. Η Fonnship ήταν ο εργοδότης του πληρώματος αυτού.

Κατά τη Fonnship, οι μισθοί των μελών του πληρώματος διέπονταν από συλλογική σύμβαση συναφθείσα μεταξύ αυτής και μιας ρωσικής συνδικαλιστικής οργάνωσης. Όταν το πλοίο αυτό βρισκόταν στο λιμάνι του Holmsund (Σουηδία), μια σουηδική συνδικαλιστική οργάνωση, εκτιμώντας ότι οι μισθοί του πληρώματος του Sava Star δεν ήταν δίκαιοι, ζήτησε, στις 26 Οκτωβρίου 2001, να συναφθεί με την Fonnship συλλογική σύμβαση εγκεκριμένη από την International Transport Workers' Federation. Κατόπιν της απορρίψεως του αιτήματος αυτού από την Fonnship, άρχισαν συνδικαλιστικές κινητοποιήσεις προκειμένου, μεταξύ άλλων, να παρακωλυθεί η φόρτωση και η εκφόρτωση του εν λόγω πλοίου. Στις 29 Οκτωβρίου 2001, υπεγράφη συλλογική σύμβαση μεταξύ της Fonnship και της σουηδικής συνδικαλιστικής οργάνωσης παρά τις διαμαρτυρίες των μελών του πληρώματος. Κατόπιν αυτού, το πλοίο απέπλευσε από το λιμάνι του Holmsund.

Στις 18 Φεβρουαρίου 2003, το Sava Star βρισκόταν στο λιμάνι του Köping (Σουηδία). Κατά την ημερομηνία αυτή, η σύμβαση του 2001 είχε πάψει να ισχύει. Μετά την πραγματοποίηση συνδικαλιστικών κινητοποιήσεων από μια άλλη σουηδική συνδικαλιστική οργάνωση, υπεγράφη νέα συλλογική σύμβαση παρά τις διαμαρτυρίες των μελών του πληρώματος. Κατόπιν αυτού, το πλοίο απέπλευσε από το λιμάνι.

Η Fonnship άσκησε αγωγή κατά των σουηδικών συνδικαλιστικών οργανώσεων ενώπιον του Arbetsdomstolen (δικαστήριο εργατικών διαφορών, Σουηδία) προκειμένου οι τελευταίες να υποχρεωθούν να της καταβάλουν αποζημίωση για τη ζημία που υπέστη λόγω της διαταραχής της παροχής των υπηρεσιών της συνεπεία των δύο συνδικαλιστικών δράσεων. Η μία από τις εν λόγω

¹ Κανονισμός (ΕΟΚ) 4055/86 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1986, για την εφαρμογή της αρχής της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών μεταξύ κρατών μελών και μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών (ΕΕ L 378, σ. 1).

συνδικαλιστικές οργανώσεις άσκησε αγωγή κατά της Fonnship ενώπιον του Arbetsdomstolen, προκειμένου η εταιρία αυτή να υποχρεωθεί να της καταβάλει αποζημίωση λόγω παραβάσεως της συμβάσεως του 2001.

Στο πλαίσιο αυτό, το Arbetsdomstolen ρώτησε το Δικαστήριο αν το δίκαιο της Ένωσης έχει την έννοια ότι εταιρία, με έδρα σε συμβαλλόμενο κράτος της Συμφωνίας ΕΟΧ και ιδιοκτήτρια πλοίου με σημαία τρίτης χώρας, μπορεί να επικαλεστεί την ελεύθερη παροχή των υπηρεσιών, όταν παρέχει υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών από ή προς συμβαλλόμενο κράτος της Συμφωνίας ΕΟΧ.

Το Δικαστήριο επισημαίνει κατ' αρχάς ότι, καθορίζοντας το προσωπικό πεδίο εφαρμογής της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών από ή προς συμβαλλόμενα κράτη της Συμφωνίας ΕΟΧ, το δίκαιο της Ένωσης προσδιορίζει δύο κατηγορίες προσώπων που τυγχάνουν αυτής της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, ήτοι, αφενός, τους υπηκόους συμβαλλομένου κράτους της Συμφωνίας ΕΟΧ που είναι εγκατεστημένοι εντός του ΕΟΧ και, αφετέρου, τους υπηκόους συμβαλλομένου κράτους της Συμφωνίας ΕΟΧ που είναι εγκατεστημένοι σε τρίτη χώρα καθώς και τις ναυτιλιακές εταιρίες που είναι εγκατεστημένες σε τρίτη χώρα και ελέγχονται από υπηκόους συμβαλλομένου κράτους της Συμφωνίας ΕΟΧ.

Περιλαμβάνοντας στο εν λόγω προσωπικό πεδίο εφαρμογής τους υπηκόους κράτους μέλους που είναι εγκατεστημένοι σε τρίτη χώρα ή που ελέγχουν σε μια τέτοια χώρα ναυτιλιακή εταιρία, ο νομοθέτης της Ένωσης θέλησε να διασφαλίσει ότι σημαντικό τμήμα του εμπορικού στόλου που κατέχουν υπήκοοι κράτους μέλους θα υπαχθεί στην ελευθέρωση του τομέα των θαλάσσιων μεταφορών, κατά τρόπον ώστε οι εφοπλιστές των κρατών μελών να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν καλλίτερα, μεταξύ άλλων, τους περιορισμούς που επιβάλλονται από τρίτες χώρες.

Ο νομοθέτης διατύπωσε μια απαίτηση συνδυετικού στοιχείου προβλέποντας ότι τα πλοία πρέπει να έχουν νηολογηθεί σε συμβαλλόμενο κράτος της Συμφωνίας ΕΟΧ, οπότε οι υπήκοοι ενός τέτοιου κράτους οι οποίοι ασκούν τις δραστηριότητές τους από εγκατάσταση που βρίσκεται σε τρίτη χώρα αποκλείονται από την ελεύθερη παροχή των υπηρεσιών εφόσον τα πλοία τους δεν φέρουν τη σημαία του εν λόγω κράτους. Η έλλειψη παρόμοιας απαιτήσεως για τους υπηκόους συμβαλλομένου κράτους της Συμφωνίας ΕΟΧ οι οποίοι ασκούν τις δραστηριότητές τους από εγκατάσταση που βρίσκεται εντός του ΕΟΧ αποδεικνύει ότι ο νομοθέτης εκτίμησε ότι αυτή η κατηγορία προσώπων έχει αφεαυτής επαρκώς στενό σύνδεσμο με το δίκαιο του ΕΟΧ ώστε να εμπίπτει στο προσωπικό πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας της Ένωσης, τούτο δε ανεξάρτητα από τη σημαία των πλοίων τους.

Το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι, λαμβανομένης υπόψη της διακρίσεως αυτής, πρέπει να εξεταστεί αν το οικείο πρόσωπο ή η οικεία εταιρία μπορούν να θεωρηθούν πάροχοι των υπηρεσιών. Τούτο ισχύει εφόσον εκμεταλλεύονται το πλοίο μέσω του οποίου πραγματοποιείται η μεταφορά. Το αιτούν δικαστήριο είναι αποκλειστικά αρμόδιο να εκτιμήσει την ακρίβεια του ισχυρισμού αυτού.

Αν υποτεθεί ότι η Fonnship πρέπει να χαρακτηριστεί ως πάροχος υπηρεσιών μεταφοράς και συνεπώς ότι δεν αμφισβητείται ότι οι αποδέκτες των υπηρεσιών αυτών ήσαν, εν προκειμένω, εγκατεστημένοι σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος της Συμφωνίας ΕΟΧ πλην της Νορβηγίας, το αιτούν δικαστήριο θα πρέπει να εξαγάγει το συμπέρασμα ότι η εταιρία αυτή εμπίπτει στο προσωπικό πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης. Στην περίπτωση αυτή, **κάθε περιορισμός, που δύναται, χωρίς να δικαιολογείται αντικειμενικά, να απαγορεύσει, να παρακωλύσει ή να καταστήσει λιγότερο ελκυστική την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών, πρέπει να κριθεί ασύμβατος προς το δίκαιο της Ένωσης.**

Η εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης ουδόλως επηρεάζεται από το γεγονός ότι το πλοίο που πρόκειται να πραγματοποιήσει τη θαλάσσια μεταφορά και στο οποίο απασχολούνται οι εργαζόμενοι υπέρ των οποίων πραγματοποιούνται οι συνδικαλιστικές δράσεις φέρει σημαία τρίτης χώρας ούτε από το γεγονός ότι τα μέλη του πληρώματος του πλοίου είναι υπήκοοι τρίτης χώρας.

Το Δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα **ότι εταιρία η οποία είναι εγκατεστημένη σε κράτος του ΕΟΧ και ιδιοκτήτρια πλοίου που φέρει σημαία τρίτης χώρας μπορεί να επικαλείται την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, όταν παρέχει υπηρεσίες θαλασσιών μεταφορών από ή προς**

κράτος του ΕΟΧ, υπό την προϋπόθεση, αφενός, ότι η εταιρία αυτή δύναται, λόγω του ότι εκμεταλλεύεται το πλοίο αυτό, να χαρακτηριστεί πάροχος των υπηρεσιών αυτών και, αφετέρου, ότι οι αποδέκτες των εν λόγω υπηρεσιών είναι εγκατεστημένοι σε άλλα κράτη του ΕΟΧ πλην εκείνου εντός του οποίου είναι εγκατεστημένη η εν λόγω εταιρία.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582